

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În anul 1930, familia Rebreanu a cumpărat o casă și o mică grădină cu pomi și vie la 3 km de Pitești, în comuna Valea Mare, o casă veche, situată pe o pantă de deal, dispusă cu fața spre miazăzi, însoțită toată ziua, cu o priveliște minunată, având în față dealuri acoperite de vii și pomi fructiferi și o pădure seculară, deci o perspectivă plină de încântare.

Casa trebuia reparată, modernizată, trebuiau noi dependențe, împrejmuită cu gard, via lucrată, pomii curățați, pavaj, grădină cu flori... Toate cereau bani, care lipseau. Rebreanu s-a împrumutat la o bancă din Pitești. Câțiva ani a plătit din greu rate, dobânzi mari, și multe alte necazuri, dar, până la sfârșit, familia Rebreanu avea o reședință la țară, cu confort modern, într-o poziție minunată, în aer curat, unde scriitorul, într-un mediu prielnic de liniște, a putut să gândească, să scrie romanele care i-au adus gloria, titlul de academician, care l-au încadrat nemuritor în literatura română și străină.

Aici a trăit anii cei mai buni, aici era locul de relaxare, aici își primea oaspeții, nu prea numeroși, și prietenii mai mult din familie; familia Rebreanu, familia Mihail Sorbul, familia Ionel Rădulescu și familia mea ne întâlneau în reuniuni familiale și prietenești, când la Valea Mare, când la Gălăești-Argeș, la reședința lui Sorbul, când la mine, la Pitești.

Eu, devenit medic al acestor familii, le-am cunoscut și zilele bune și zilele grele, necazurile, bolile, care se abăteau adesea asupra lor.

[...] Liviu Rebreanu era o figură reprezentativă: un bărbat înalt, falnic, cu o înfățișare distinsă, cu părul blond, pieptănat cu o buclă pe fruntea senină, ochi albaștri-verzui, cu un zâmbet luminos. Vorbea cu o voce caldă, ușor răgușită, liniștit, fără gesturi.

Mergea cu pași mari, siguri; se îmbrăca îngrijit, de o eleganță naturală. Întreaga lui ținută arăta o deosebită distincție, care impunea respect.

Comportarea lui față de oameni era aceea a unui om bun, blând, cu multă răbdare, avea multă simplitate în conversație, evita folosirea cuvintelor pompoase și radicale, era ușor de înțeles de orice convorbitor. Indiferent cu cine vorbea, avea răbdare să asculte cu atenție și bunăvoință, făcea impresia că studia pe cel ce îl avea în față.

În decursul anilor, arareori l-am auzit vorbind despre operele sale, evita sistematic astfel de subiecte. Avea o modestie, chiar un fel de timiditate înnăscută, făcea abstracție de meritele sale, de rezultatele sale în literatură, era mai bucuros să asculte pe cineva decât să vorbească, era un fel de interiorizat, totuși asculta cu plăcere glume spuse de alții, râzând uneori cu poftă. Citea, se cultiva zilnic, avea la Valea Mare o bibliotecă bogată, ocupând pereții unei camere, cu cărți de diferiți scriitori, cu diferite subiecte, în diferite ediții. [...]

Îl pasiona studiul cerului: în nopțile senine studia cărți de astronomie și cu o lunetă, din pridvorul casei, studia stelele pe cer.

Printre puținele pasiuni, îi făcea o mare plăcere să conducă mașina, cu geamurile deschise; avea nevoie de aer mult, curat, să vadă verdeață, flori, natura îl înviora; grădina casei de la Valea Mare cu pomi, via și florile ei îi făceau o deosebită atracție, păstrată din copilăria petrecută la țară. [...]

Văzut în ansamblu, Rebreanu părea a fi un optimist, păstra încredere în toate acțiunile lui, ducea o viață liniștită, puțin pretențios cumpătată, se simțea peste tot și întotdeauna mulțumit.

Vasile Tițescu, *L-am cunoscut pe Liviu Rebreanu*, în vol. *Amintiri despre Liviu Rebreanu*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *peste tot*. **6 puncte**
2. Menționează localitatea în care trăiește Vasile Tițescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează una dintre pasiunile lui Liviu Rebreanu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Liviu Rebreanu împrumută bani de la bancă. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Liviu Rebreanu, evidențiată în relațiile cu ceilalți, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă succesul este sau nu influențat de mediul de lucru, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *L-am cunoscut pe Liviu Rebreanu* de Vasile Tițescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

E vântul care-mi bate-n geam
Ori mâinile iubitei mele,
Care-a zburat pe-un șir de stele
Să mă sărute când plângeam?

Sunt sunetele harpei mele,
Sunt sufletele unor morți
Ce bat în geamuri și la porți?

Oh! ploaia, ploaia-mi bate-n geam, –
Subt șirurile lungi de ploaie
Gândirea mea se încovoiaie,
Suspînul meu e lung și stins,
Și imnul meu se-nalță mort
Din coarda ruptă ce-am întins.

Tudor Arghezi, *Versuri*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un basm cult studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Sensul secvenței este *pretutindeni.*) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea localității în care trăiește Vasile Tițescu (Pitești) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea unei pasiuni a lui Liviu Rebreanu (de exemplu: astronomia) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (de exemplu: *Îl pasiona studiul cerului*) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea motivului pentru care Liviu Rebreanu împrumută bani de la bancă: precizarea motivului (de exemplu: pentru repararea și modernizarea casei etc.) – 2 puncte; explicare nuanțată – 2 puncte/încercare de explicare – 1 punct; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea unei trăsături a lui Liviu Rebreanu, evidențiate în relațiile cu ceilalți, așa cum reiese din textul dat: precizarea trăsăturii (de exemplu: blândețea, răbdarea, timiditatea etc.) – 2 puncte; prezentare adecvată și nuanțată – 2 puncte/încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Conținut – 6 puncte

- comentarea textului dat, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice
 - numirea ideii poetice – 2 puncte
 - comentarea adecvată și nuanțată, prin evidențierea relației dintre ideea poetică identificată și mijloacele artistice – 4 puncte/comentarea textului, prin evidențierea ezitantă a relației dintre ideea poetică identificată și mijloacele artistice – 2 puncte/simpla precizare a unor mijloace artistice – 1 punct

Redactare – 4 puncte

- utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales **6 puncte**
 - prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte/prezentare ezitantă – 3 puncte/prezentare schematică sau superficială – 1 punct
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate **6 puncte**
 - menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 2 puncte
 - ilustrarea trăsăturii menționate prin două episoade/secvențe comentate – 2 puncte + 2 puncte = 4 puncte; simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct + 1 punct = 2 puncte
- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**
 - analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru construcția personajului – 3 puncte/analiza fiecărei componente, fără justificarea relevanței – 2 puncte/abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte/relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte/schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.